

Donor på operasjonsstuen



Inger Juell-Mathiesen
Fagutviklingssykepleier operasjon.

Klinikk for kirurgi, inflammasjonsmedisin og transplantasjon
Avdeling for transplantasjonsmedisin, seksjon operasjon
Tlf: 23074692
Calling: 24692

Operasjonssykepleier i nasjonalt transplantasjonsteam

- Har 24 timers bakvakter med 1 times utrykning
- Må pakke nødvendig utstyr til inngrepet
- Det trengs god kommunikasjon og samarbeid gjennom hele prosessen
- Operasjonssykepleier i transplantasjonsteamet må kunne jobbe selvstendig



Operasjonssykepleiers rolle i orgndonasjonsprosessen

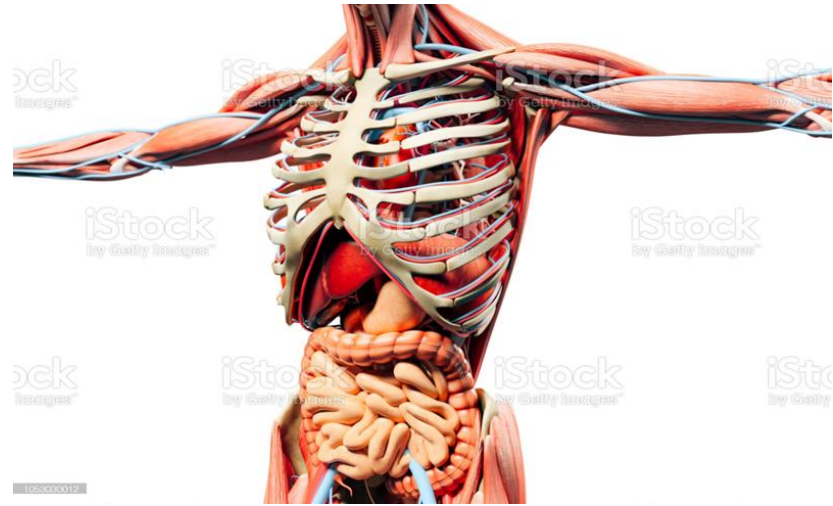
- Pre operative forberedelser
- Per operativ assistanse
- Post mortem stell





- **Organuttak:**
Et eller flere organer fjernes kirurgisk fra donor.
- **Partiell obduksjon:**
Brukes som terminologi ved avdød donor, da det formelt sett er en obduksjon og ikke en operasjon.
- **Dødsdefinisjon:**
En person er død når det foreligger sikre tegn på total ødeleggelse av hjernen med et komplett og irreversibelt opphør av alle funksjoner i storehjerne, lillehjerne og hjernestamme. Varig hjerte- og åndedrettsstans er sikre tegn på total ødeleggelse av hjernen (Helsedirektoratet, 2022).

Organdonasjon



- Organtransplantasjon tilbys ved svikt i nyrer, lever, pankreas, hjerte og lunge.
- TX kirurgen: (lever, nyre, pankreas), gastro-, barnekirurgi og urologi
- TX thorax: (hjerte og lunger), lunge- og hjertekirurgi
- Levende donor

Organisatoriske utfordringer

- En donor » opp til åtte operasjonsstuer
- Øyeblikkelig hjelp
- Kan påvirke planlagt operasjonsprogram



Bemanning

- DB1
- DB2
- DBU – Utreise vakt, donasjoner utenfor RH
- DB4



Tidspress

- Organer oppbevares nedkjølt i perfusjonsvæske
- Tilstreber kort iskemitid
- < 4 timer for hjerte
- < 6 timer for lunger
- < 10-12 timer for lever og pankreas
- < 20 timer for nyrer



Følelsesmessige utfordringer

- Stressende, følelsesmessig belastende og etisk vanskelig
- Skifte av fokus
- Den avdøde ser levende ut
- Pre-operative forberedelser
- Stillhet

Oppsummering

- God kommunikasjon
- Teamarbeid
- Tidspress
- Rask avreise
- Operasjonssykepleier

Referanser

- Helsedirektoratet, (2022) *Rundskriv til forskrift om dødsdefinisjon ved donasjon av organer, celler og vev*. Tilgjengelig fra: helsedirektoratet.no
- Protokoll for organdonasjon (2022) Tilgjengelig fra: norod.no
- Juell-Mathiesen, I. (2023) *Hvilke faktorer er viktig for norske operasjonssykepleieres opplevelse av å delta i organdonasjonsprosessen?* Masteroppgave. NTNU